

Slimību profilakses un
kontroles centrs

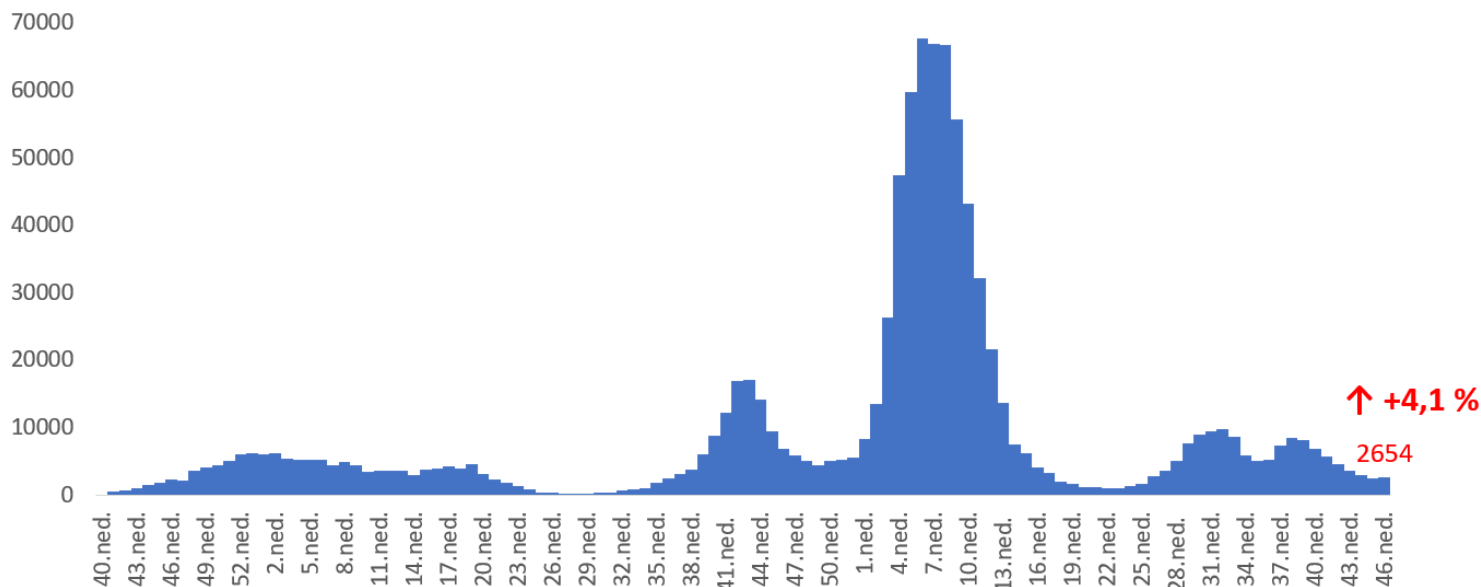
Aktualitātes vakcinācijas jomā

25.11.2022.

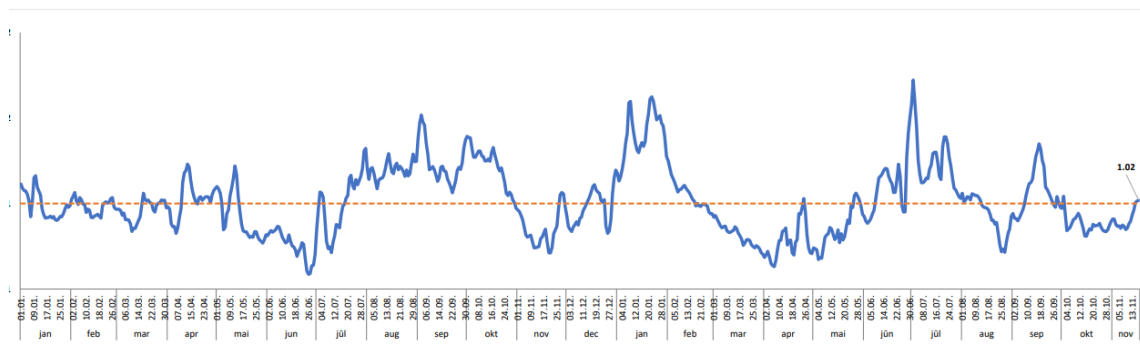
Slimību profilakses un
kontroles centrs

Covid-19 – epidemioloģiskā situācija

2022. gada 46. nedēļā vidēji dienā reģistrēti 379 Covid-19 gadījumi

Covid-19 infekcijas reprodaktivitātes koeficients
(R) pa dienām Latvijā (provizoriski uz 17.11.2022. R
= 1,02)

Slimību profilakses un
kontroles centrs

7 dienu kumulatīvais gadījumu skaits uz 1 000 000 iedz. ES valstīs vidēji, Latvijā un Lietuvā un dažās citās ES valstīs

Daily new confirmed COVID-19 cases per million people

7-day rolling average. Due to limited testing, the number of confirmed cases is lower than the true number of infections.

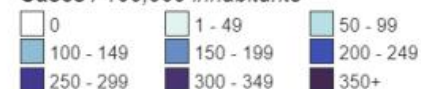

Source: Johns Hopkins University CSSE COVID-19 Data

Our World
in Data

Cases / 100,000 inhabitants

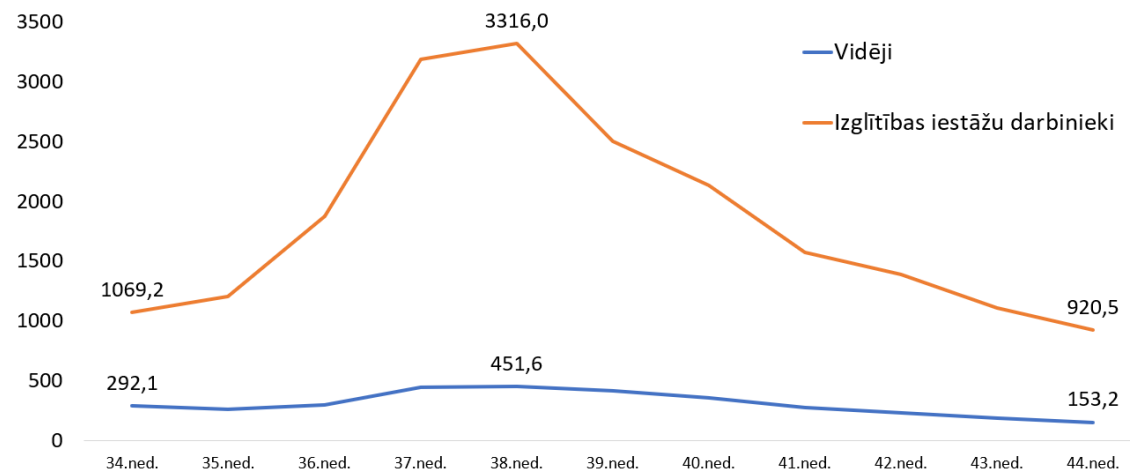

CC BY

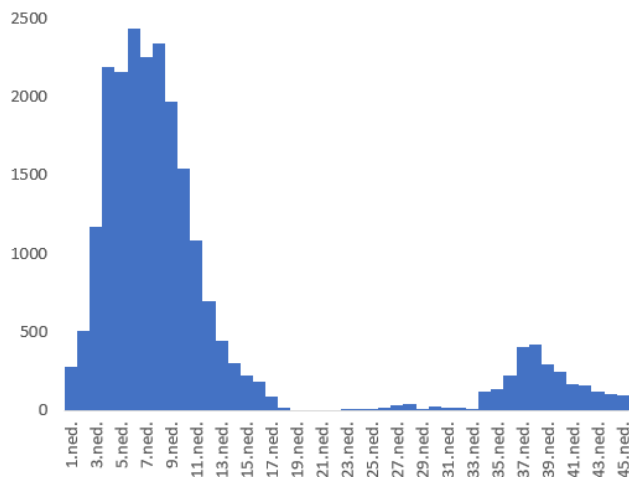
Slimību profilakses un
kontroles centrs

Covid-19 gadījumu skaits uz 100 000 iedzīvotāju vidēji valstī un izglītības iestāžu darbinieku vidū (2022. gada 34. – 44. nedēļa)

Relatīvais risks (RR) izglītības iestāžu darbiniekiem = 3,65

Covid-19 gadījumu skaits (absolūtos skaitļos) valstī un izglītības iestāžu darbinieku vidū (2022. gadā)

Covid-19 izglītības iestāžu darbinieku vidū:		
	2022. gadā*	t.sk. no 2022. gada 1. septembra
Covid-19 gadījumu skaits	22555	2357
Stacionēšana ar pamata diagnozi Covid-19*	52	1
Nāves gadījumi Covid-19 pacientiem	2	1

* Izrakstīti līdz 30.09.2022 (NVD dati)

**Tehnisku iemeslu dēļ nav iekļauta informācija par 2022. gada maiju

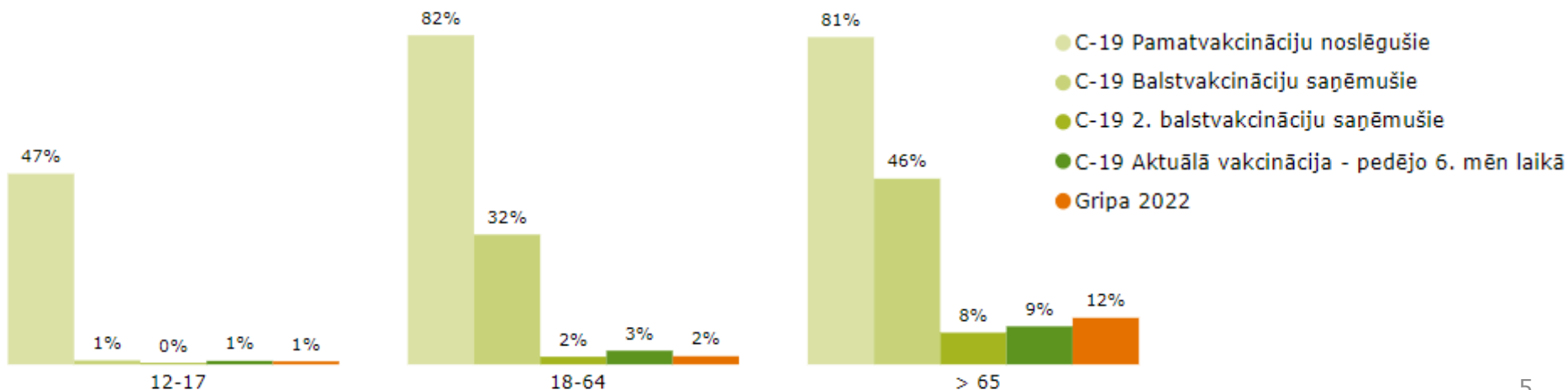
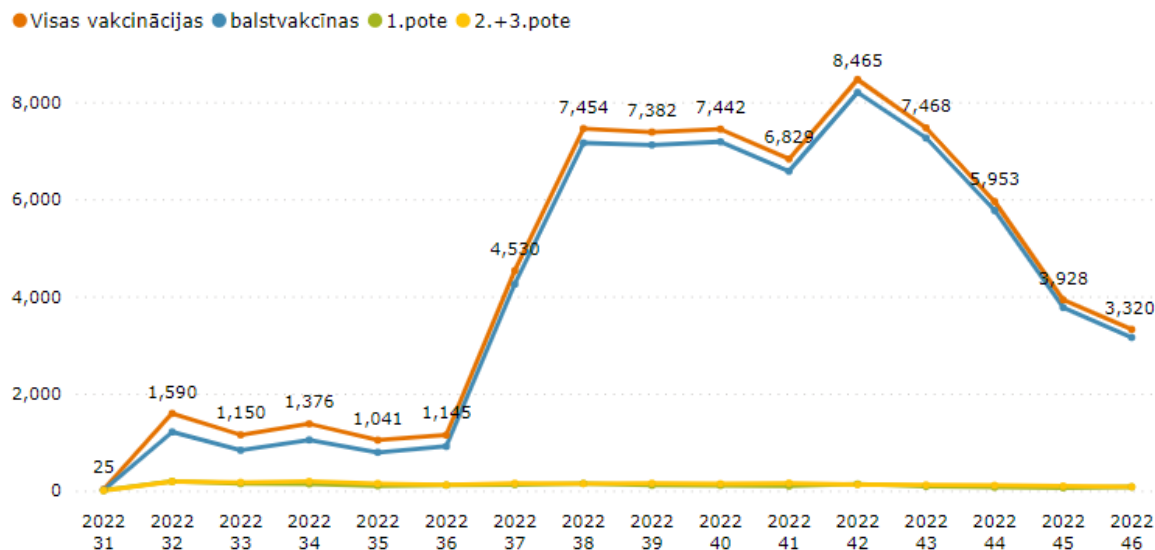
2022.gada rudens vakcinācijas gaita

Slimību profilakses un
kontroles centrs

No 1.septembra veiktas 64392
vakcinācijas, t.sk. 61688
(96%) balstvakcinācijas.
Vairāk ka 1000 personas veic
primāro vakcināciju.
221 vakcinācijas veiktas ar
indikāciju «izglītības iestādes
darbinieks»

Vakcināciju skaits 2022. gadā pa nedēļām (lineārā skalā)

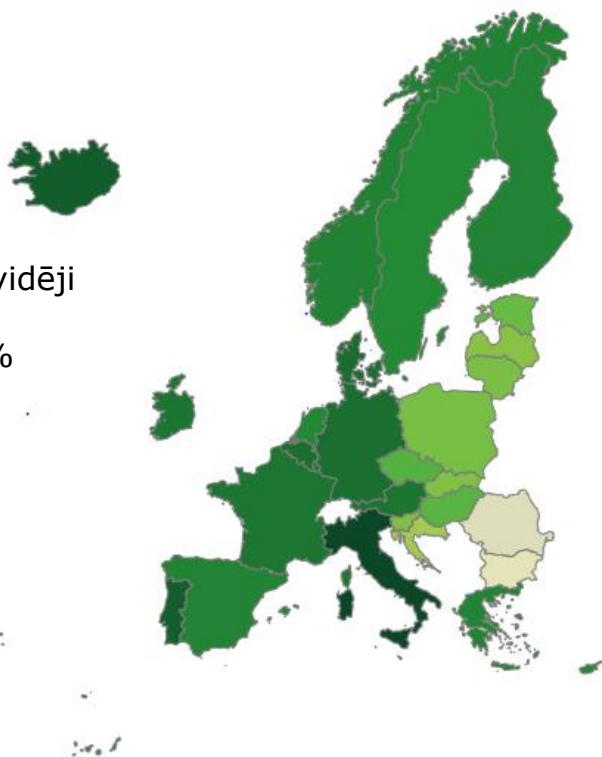
Slimību profilakses un
kontroles centrs

Covid-19 vakcinācijas norise (2) Balstvakcinācija ES/EEZ valstīs

1.balstvakcinācija

Cumulative uptake (%) of the first booster in the total population in EU/EEA countries as of 2022-11-17

ES/EEZ vidēji
– 54,5%
LV – 29%

© EuroGeographics © UN-FAO © Turk

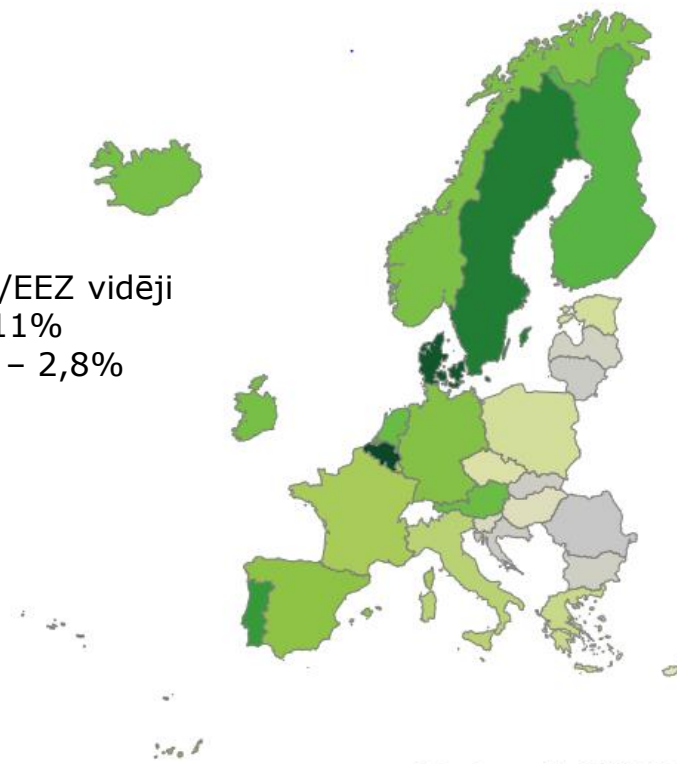
Uptake of the first booster (%)

2.balstvakcinācija

Cumulative uptake (%) of the second booster in the total population in EU/EEA countries as of 2022-11-17

ES/EEZ vidēji
– 11%
LV – 2,8%

© EuroGeographics © UN-FAO © Turkstat

Uptake of the second booster...

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Vakcinācijas nozīmīgums un sniegums

Vakcinācija jau ir palīdzējusi būtiski mainīt Covid-19 pandēmijas gaitu, atgriezties pie normālas sabiedrības funkcionēšanas un ekonomikas atsākšanas

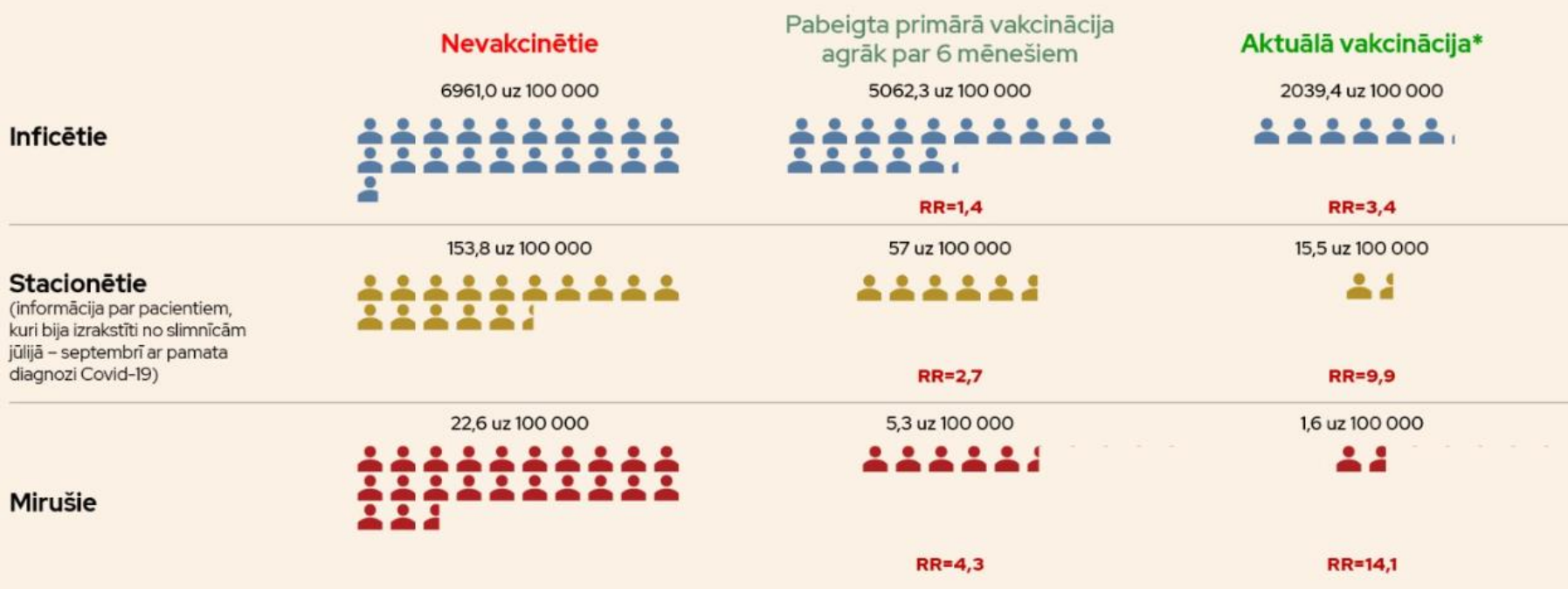
- ✓ vakcīnas spēlē izšķirošu lomu infekcijas slimību izraisītu nāves gadījumu un hospitalizācijas novēršanā (efektivitāte kopumā pārsniedz 80%)
- ✓ būtiski samazina smagas slimības norises risku
- ✓ samazina Covid-19 pārvešanu un nepārtrauktu vīrusa cirkulāciju, palīdz kontrolēt slimības izplatību
- ✓ novērš Covid-19 izraisītus hronisko slimību saasinājumus
- ✓ aizsargā neaizsargātus cilvēkus (piem., kas nevar vakcinēties)
- ✓ samazina jaunu vīrusa variantu, kas var radīt lielāku risku, veidošanos
- ✓ pasargā no COVID-19 radītā sloga veselības aprūpes sistēmu
- ✓ darbinieku vakcinācija nodrošina iestādes darbības nepārtrauktību

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Vakcinācijas nozīmīgums un sniegums

Vakcinācijas pret Covid-19 ietekme uz saslimstību ar Covid-19, hospitalizāciju un letālo iznākumu **2022. gada jūlijā – oktobrī**

Covid-19 gadījumi Latvijā 2022. gada jūlijā – oktobrī
(salīdzinot intensitāti uz 100 000 iedzīvotājiem)

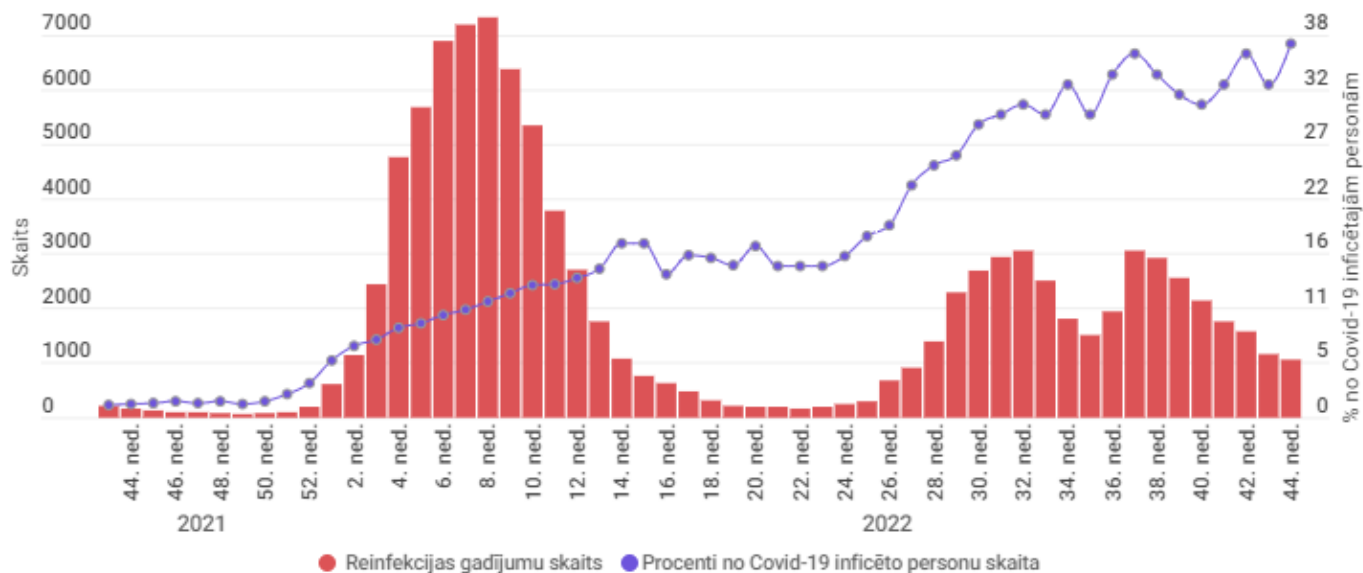
RR jeb relatīvais risks norāda uz to, cik reizes ificēšanās, stacionēšanas vai nāves risks ir mazāk vakcinētām personām salīdzinājumā ar nevakcinētām.

*Pēdējo 6 mēnešu laikā veikta balstvakcinācija vai pabeigta primārā vakcinācija.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Vakcinācijas nozīmīgums un sniegums (2)

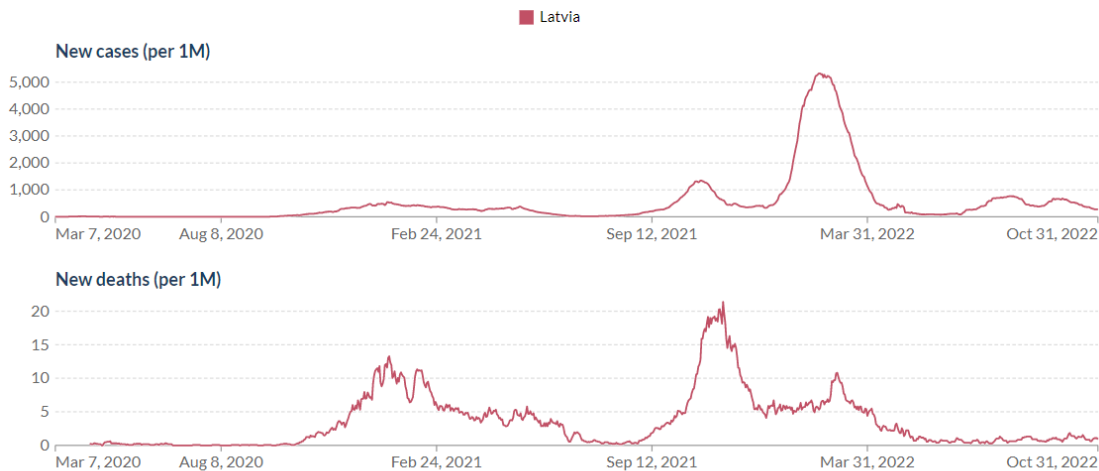

Daily new confirmed COVID-19 cases & deaths per million people

7-day rolling average. Limited testing and challenges in the attribution of cause of death means the cases and deaths counts may not be accurate.

Our World
in Data

[LINEAR](#) [LOG](#) ☐ Align axis scales

Slimību profilakses un
kontroles centrs

2022.gada rudens vakcinācija

Neatkarīgi no iepriekš saņemtās vakcinācijas pret Covid-19 un/vai pārslimošanas 2022. gada rudens sezonā balstvakcinācija tiek **rekomendēta visiem iedzīvotājiem**, taču primāri veicināma un **stingri rekomendēta** balstvakcinācija (pirmā vai otrā balstvakcinācija) šādām **riska grupām**:

- vidēji smagas un smagas imūnsupresijas indivīdiem vecumā no 5 gadiem un to ciešām kontaktpersonām;
- ilgstošas sociālās aprūpes centru iemītniekiem un to aprūpes personālam,
- visiem iedzīvotājiem vecumā no 65 gadu vecuma,
- hronisku blakussaslimšanu gadījumā vai citu augsta riska pacientu grupām, sākot no 5 gadu vecuma,
- grūtniecēm,
- veselības aprūpes darbiniekiem

Slimību profilakses un
kontroles centrs

2022.gada rudens vakcinācija

Originālās vakcīnas

- sākotnējā posmā reģistrētās vakcīnas pret Covid-19, kuru sastāvā kā imunizējošais antigēns izmantots tikai SARS-CoV-2 vīrusa *Wuhan* varianta *Spike* proteīns

Pielāgotās vakcīnas

originālajām vakcīnām sekojoši reģistrētās Covid-19 vakcīnas, kur kā imunizējošie antigēni kombinācijā ar *Wuhan* variantu izmantoti epidemioloģiski aktuāli SARS-CoV-2 vīrusa varianti

6 mēneši-4 gadi	5-11 gadi	12-17 gadi	18 gadi un vairāk
Balstvakcinācija nav ieteicama	Balstvakcinācija ieteicama tikai personām ar nopietnu imūnsupresiju vai blakusslimībām, kad pastāv smagas slimības norises risks	1. Pielāgotās vakcīnas: - <i>Comirnaty Original/Omicron BA.1</i> - <i>Comirnaty Original/Omicron BA.4-5</i> - <i>Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1</i>	1. Pielāgotās vakcīnas: - <i>Comirnaty Original/Omicron BA.1</i> - <i>Comirnaty Original/Omicron BA.4-5</i> - <i>Spikevax bivalent Original/Omicron BA.1</i>
	1. Pielāgotā vakcīna: <i>Comirnaty Original/Omicron BA.4-5 (5/5 µg/devā)</i> 2. Originālās vakcīnas: <i>Comirnaty 10 µg Spikevax (no 6 gadiem)</i>	2. Originālās vakcīnas tikai izņēmuma gadījumā: - <i>Comirnaty</i> - <i>Spikevax</i>	2. Originālās vakcīnas tikai izņēmuma gadījumā: - <i>Comirnaty</i> - <i>Spikevax</i> - <i>Jcovden</i>

Slimību profilakses un
kontroles centrs

2022.gada rudens vakcinācija

- ✓ Balstvakcināciju (pirmo vai atkārtotu) veic ar vienu vakcīnas devu.
- ✓ Lai varētu veikt balstvakcināciju, jābūt pagājušam šādam laika posmam pēc iepriekšējās Covid-19 vakcīnas devas:
 - ne mazāk kā 3 mēneši imūnsupresētām personām un personām 65+ gadu vecumā;
 - 6 mēneši pārējām personām (minimālais pieļaujamais intervāls ir 3 mēneši, ja kādu apsvērumu dēļ vakcīnu nepieciešams saņemt agrāk).
- ✓ Ja ir veikta primārā vakcinācija un pārslimots Covid-19, tad balstvakcinācijas devu var saņemt ne agrāk kā 3 mēnešiem pēc pārslimošanas, bet ieteicams pēc 4-6 mēnešiem.
- ✓ Covid-19 vakcīnas gan bērnu, gan pieaugušo vecumā var ievadīt vienlaicīgi ar citām vakcīnām tajā pašā dienā vai jebkādā intervālā pirms un pēc Covid-19 vakcīnas saņemšanas.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Brīdinājumi un blakusparādības

Tāpat kā pēc visu vakcīnu un jebkuru zāļu lietošanas, arī pēc Covid-19 vakcīnu saņemšanas, var tikt novērotas blakusparādības jeb blaknes, bet ne visi cilvēki ar tām saskaras.

Visbiežāk pēc vakcinācijas **sagaidāmas** vispārzināmās, vakcīnām raksturīgās lokālās un/vai sistēmiskās **blakusparādības** (piem., apsārtums, pietūkums, sāpes vakcīnas injekcijas vietā, muskuļu sāpes, nogurums, galvassāpes, paaugstināta temperatūra u.c.), kas parasti ir viegli izteiktas un neilgā laikā izzūd bez specifiskas ārstēšanas.

Ja blakusparādība(-s) izpaužas smagi, rada nopietnas bažas un/vai neizzūd dažu dienu laikā, ir obligāti jāvēršas pie ārsta!

Informācija par visām vakcīnu apstiprinātajām blakusparādībām ir pieejama vakcīnas lietošanas instrukcijā.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Brīdinājumi un blakusparādības

Vakcinācijas kontrindikācijas

Absolūtas kontrindikācijas, kas attiecas uz VISĀM vakcīnām:

Paaugstināta jutība pret aktīvo vielu vai jebkuru no palīgvielām.

Papildu kontrindikācijas vīrusa vektora tehnoloģijas vakcīnām (Jcovden):

Iepriekš novērotas kapilāru pastiprinātas caurlaidības sindroma epizodes.

Piesardzība, kas attiecas uz VISĀM vakcīnām:

smaga vai vidēji smaga akūta slimība.

Ir jāievēro piesardzība, bet vakcīna nav kontrindicēta, ja ir bijusi jebkāda tūlītēja alerģiska reakcija pēc jebkuru vakcīnu vai injekciju saņemšanas. Šīm personām medicīnas personālam jāveic riska izvērtējums, lai novērtētu alerģiskas reakcijas veidu un smaguma pakāpi, un izvērtētu iespējamo ieguvumu un risku vakcinācijai.

Vairāk informācijas:

<https://www.zva.gov.lv/lv/pacientiem-un-sabiedribai/covid-19-vakcinas/latvija-sanemtie-blakusparadibu-zinojumi>

! Jāņem vērā, ka blakusparādību ziņojumi nenozīmē, ka patiešām pastāv cēloņsakarība ar vakcināciju.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

2022.gada rudens vakcinācija Aktuālie jautājumi

Kāpēc nepieciešams vakcinēties, ja pēc saslimšanas ar Covid-19 var iegūt dabisko imunitāti?

- ✓ Vakcinācija pret Covid-19 izraisa paredzamāku un stiprāku imūnreakciju nekā pēc inficēšanās ar Covid-19. Covid-19 vakcinācija pārliecinoši lielākajai daļai cilvēku nodrošina augsta līmeņa aizsardzību pret Covid-19 un var nodrošināt papildu aizsardzību cilvēkiem, kuri saslima ar Covid-19.
- ✓ Saslimšana ar Covid-19 nodrošina zināmu aizsardzību pret turpmāko saslimšanu ar Covid-19, ko dažkārt sauc par "dabisko imunitāti", taču šīs aizsardzības efekts var atšķirties atkarībā no slimības smaguma pakāpes, laika kopš inficēšanās, vecuma un veselības stāvokļa, piem., blakussaslimšanu esamības, kā arī cirkulējošo vīrusa variantiem.
- ✓ Vakcinācija pret Covid-19 ir arī drošāks veids, kā izveidot aizsardzību, jo vakcinācija palīdz aizsargāt cilvēku, radot imūnās atbildes reakciju bez slimības.
- ✓ Saslimšana ar Covid-19 var izraisīt smagas slimības norisi vai nāvi, un nevar ticami prognozēt, kam būs viegla vai smaga slimības forma.
- ✓ Saslimot, infekcija izplatās citiem, bet vakcinēšanās var arī aizsargāt apkārtējos cilvēkus, jo īpaši cilvēkus, kuriem ir paaugstināts risks saslimt ar smagu Covid-19 izraisītu slimību.
- ✓ Svarīgi atzīmēt, ka pēc inficēšanās ar Covid-19 cilvēkam var turpināties ilgstošas veselības problēmas un vakcinācija mazina arī šo risku.

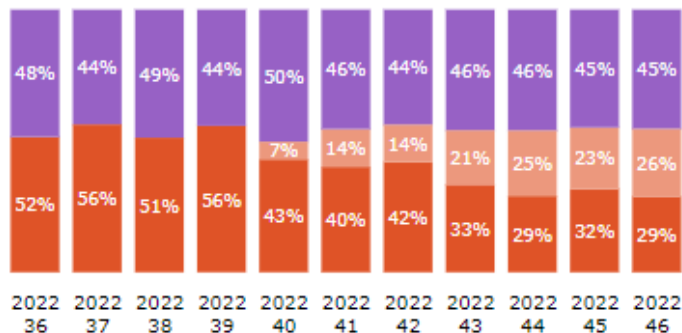
Slimību profilakses un
kontroles centrs

2022.gada rudens vakcinācija Aktuālie jautājumi (2)

Nav nepieciešams meklēt atšķirības starp pielāgotām vakcīnām (ar *Omicron* BA.1 un BA.4-5):

- ✓ ECDC/EMA, reģistrējot pirmās pielāgotās vakcīnas, informēja - sākotnējie dati liecināja, ka imūnā atbilde, ko ierosina pielāgotās vakcīnas, ir plašāka par vakcīnā ietvertajiem celmiem un ietver arī citus Omikrona apakšpaveidus, piemēram, BA.2, BA.2.75 un BA.5.

● Comirnaty BA.1 ● Comirnaty BA.4/BA.5 ● Spikevax BA.1

- ✓ SPKC epidemioloģiskās uzraudzības dati liecina, ka cilvēkiem, kuri pārslimoja BA.1 apmērām divas reizes retāk konstatēta reinfekcija ar BA.5 salīdzinājumā ar cilvēkiem, kuri pārslimoja Covid-19 iepriekš, inficējoties ar Delta, Alfa vai sākotnējo SARS-CoV-2 variantu
- ✓ tas liecina arī par labāku krustenisko imunitāti pret citiem Omikrona paveidiem pārslimojušajiem ar BA.1.
- ✓ pastāv iespējas, ka varētu izplatīties jauni SARS-CoV-2 paveidi, kas būs līdzīgāki, piemēram, BA.2 nevis BA.5 apakšlīnijai
- ✓ pēc ECDC prognozes jau 2023. gada janvārī Eiropas Savienībā dominējošs SARS-CoV-2 variants būs BQ.1 un BQ.1.1 (BA.5 paveids), kas jau pārsniedza 40% ASV un 30% atsevišķās Eiropas Valstīs.

Vakcinācijas veicināšana

Slimību profilakses un
kontroles centrs

VAKcināCIJA pret sezonālo gripu un Covid-19 rekomendējama visai sabiedrībai

Pielāgotās vakcīnas pret Covid-19 ir pieejamas ģimenes ārstu praksēs un vakcinācijas kabinetos. Atgādinām, ka šobrīd ir iespējams vakcinēties arī pret gripu, tādējādi pasargājot sevi no gripas izraisītām komplikācijām.

Vakcināciju pret gripu un Covid-19 var saņemt vienā vakcinācijas reizē.

Gripa

Vakcinācija īpaši tiek rekomendēta, un valsts apmaksātu vakcināciju var saņemt:

- bērni vecumā no 6 līdz 23 mēnešiem (ieskaitot);
- bērni un pieaugušie ar hroniskām slimībām un imūnsupresiju;
- personas vecumā no 65 gadiem;
- grūtnieces;
- ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām, kurās, pildot darba pienākumus, ir tuvu kontakts ar pacientiem;
- ilgstošas sociālās aprūpes centru darbiniekiem, kuri, pildot darba pienākumus, ir tuvu kontakts ar klientiem;
- ilgstošas sociālās aprūpes centru klientiem;
- cilvēkiem ar pēdējām slimībām.

KUR pieteikties vakcinācijai?

- pie sava ģimenes ārsta;
- ārstniecības iestādes vakcinācijas kabinetā.

Gripas un Covid-19 vakcināciju drīkst un var veikt vienlaikus. Gripas vakcīna nepasargā no saslimšanas ar Covid-19 un Covid-19 vakcīna nepasargā no saslimšanas ar gripu.

Covid-19

Vakcinācija īpaši tiek rekomendēta:

- veselības aprūpes personālam;
- senioriem vecumā no 65 gadiem;
- cilvēkiem ar hroniskām slimībām;
- imūnsupresīviem cilvēkiem un viņu ciešām kontaktpersonām;
- ilgstošiem sociālās aprūpes centru iemītniekiem un viņu aprūpes personālam;
- grūtniecēm.

KUR pieteikties vakcinācijai?

- pie sava ģimenes ārsta;
- ārstniecības iestādes vakcinācijas kabinetā;
- tīmekļa vietnē Manavakcina.lv.

Kad vakcinēties pret Covid-19

- **3 mēneši** pēc pēdējās vakcīnas saņemšanas cilvēkiem no 65 gadu vecuma un imūnsupresīviem cilvēkiem;
- **6 mēneši** (bet ne ātrāk kā pēc 3 mēnešiem) pēc pēdējās vakcīnas saņemšanas pieejam cilvēkiem;
- **4-6 mēneši** (bet ne ātrāk kā pēc 3 mēnešiem) pēc pārslimota Covid-19.

Informāciju sagatavoja Slimību profilakses un kontroles centrs / 26.10.2022

- aicinām kolēģus veikt aktuālo balstvakcināciju vai uzsākt primāro vakcināciju
- skaidrojam kolēģiem (īpaši riska grupu pārstāvjiem) vakcinācijas nozīmi un aicinām izmantot ticamus informācijas avotus
- informējam SPKC, ja nepieciešams atbalsts vakcinācijas veicināšanas jautājumā (teritoriālo epidemiologu kontaktinformācija atrodama SPKC tīmekļa vietnē)
- turpinām ievērot piesardzības un profilakses pasākumus

<https://www.spkc.gov.lv/lv/vakcinas-pret-covid-19>

<https://www.spkc.gov.lv/lv/rekomendacijas>

<https://www.zva.gov.lv/lv/pacienti-un-sabiedrībai/covid-19-vakcinas>

<https://www.vmnvd.gov.lv/lv/vakcinacija-iedzivotajiem>

<https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/covid-19-vaccines>

<https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/prevention-and-control/vaccines>

<https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/overview/public-health-threats/coronavirus-disease-covid-19>

Kas jādara, ja esi inficējies ar Covid-19

Covid-19 pozitīvs izglītojais

(bērnodrāža skolēns, studenti)

Izglītojamajam ir tiešs kontakts ar Covid-19 inficētu personu mājās

(skolēns, students)

www.spkc.gov.lv

Tev jāievēro 9 dienu izolācija. Ārstniecības jautājumos jāvēršas pie sava ģimenes ārsta.

Piedalās izglītības procesā klātienē.

Turpinoties kontaktam ar inficēto personu veic divus Covid-19 paštestus 4. un 7. dienā.

Papildus veic divus Covid-19 paštestus 4. un 7. dienā pēc inficētās personas izolācijas pārtraukšanas.

Slimību profilakses un
kontroles centrs

Paldies par uzmanību!

25.11.2022.